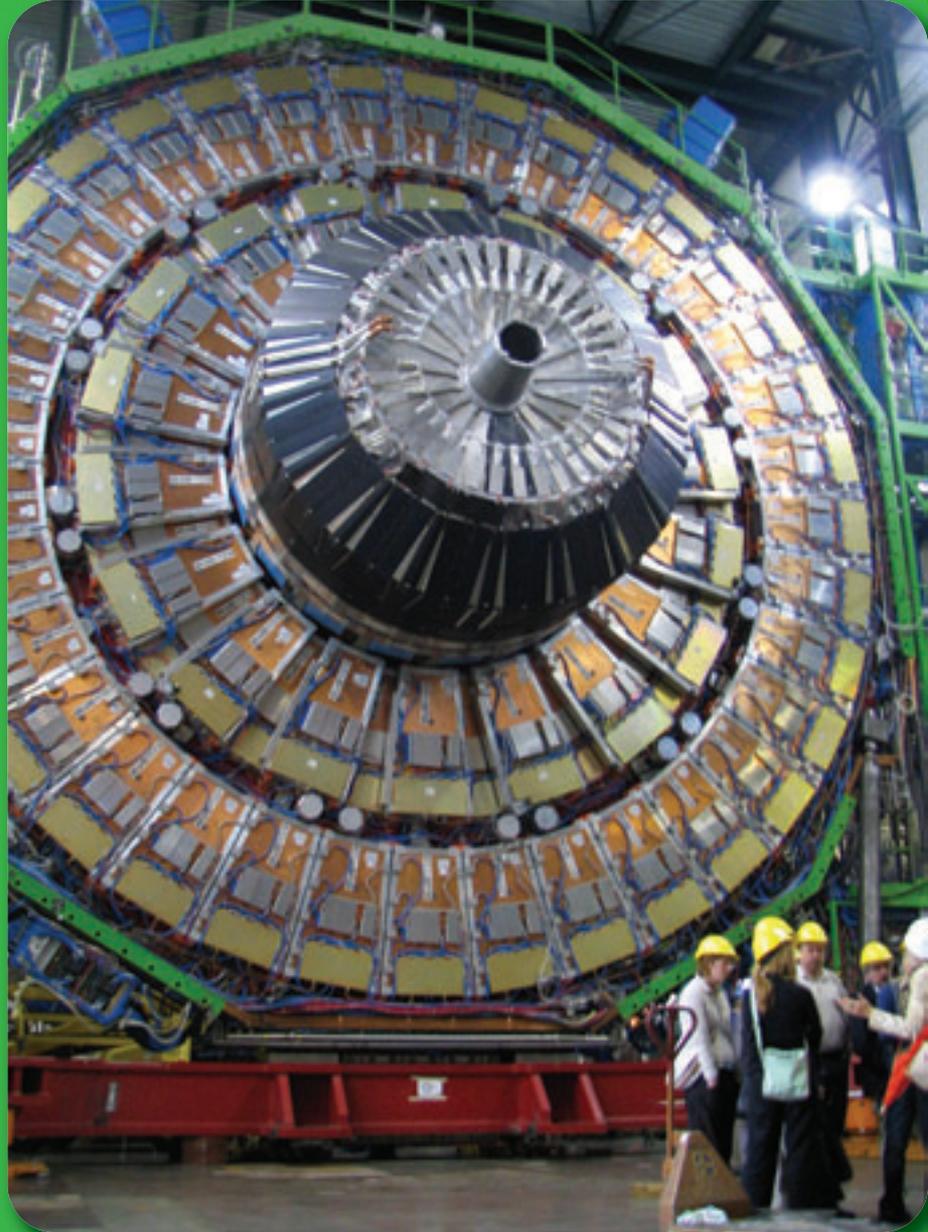

2008 Bilim Dünyasından Haberler

2008 yılının Aralık ayının son günlerindeyiz. Yine kocaman bir yıl geçti ve yine bilim dünyasında pek çok önemli gelişme oldu. İşte bu önemli gelişmelerin bazıları!

Atomun Yapısı Bu Laboratuvarda Çözümenecek!

2008 yılında bilim dünyasında en çok ses getiren gelişme, Büyük Hadron Çarpıştırıcısı adı verilen dev laboratuvarın açılması oldu. Bir arıza nedeniyle ilkbahara kadar çalışmalarına ara verilen, yer altında bulunan 27 kilometrelik çember şeklinde dev bir tünelden oluşuyor. Bu tüneldeki aygıtlar, maddenin en küçük birimi olan atomlara enerji yükleyerek, tünel boyunca hızlanmalarını ve birbirleriyle çarpışmalarını sağlıyor. Çarpışmanın etkisiyle çevreye saçılan parçacıklar, özel algılayıcılarla gözlemleniyor. Bu laboratuvarda yapılacak çalışmaların, atomun yapısına ilişkin bilinmeyen pek çok konuyu açıklığa kavuşturması ve evreni daha iyi anlamamızı sağlaması bekleniyor.

Dünyadaki Tüm Bitkilerin Tohumları Bu Depoda Saklanacak!

Norveç'in kuzeyinde, yılın her mevsimi karlar altında olan Svalbard Adası'nda ilginç bir depo kullanıma açıldı: Dünya Tohum Deposu! Bir dağın içi oyularak yapılan bu büyük depoda, dünyada bulunan tüm bitki türlerinin tohumları ve fideleri saklanacak. Böylece, herhangi bir felaket nedeniyle dünya bitki örtüsü zarar görürse, bu depodaki tohumlar ya da fideler yeniden yetiştirilebilecek.

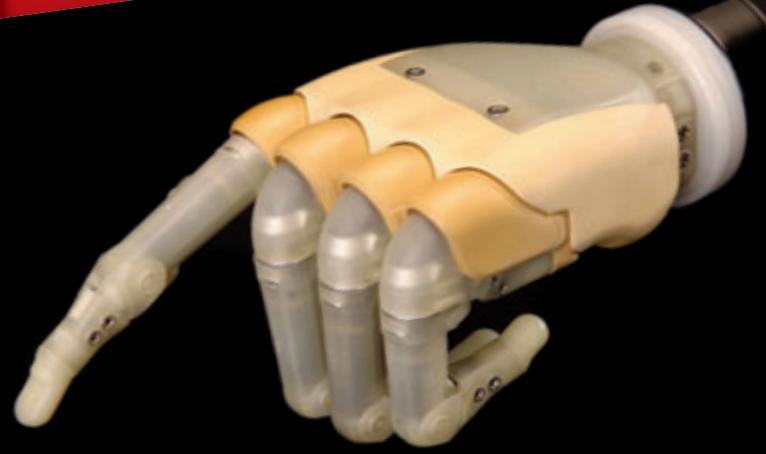
Bu Kadar Hızlı Bir Bilgisayar Hiç Görmediniz!

"Bir katrilyon"u nasıl yazarsınız? Hemen söyleyelim; 1'in yanına 15 sıfır yazarsanız bu rakama ulaşabilirsiniz. Bu rakam, bu yıl hizmete giren "Roadrunner" adlı süperbilgisayarın saniyede yapabildiği işlem sayısını gösteriyor. Üzerinde 20 bine yakın işlemci bulunan bu süperbilgisayarın, ABD Enerji Bakanlığı'na ve çeşitli bilimsel çalışmalara destek vermek amacıyla kullanılması planlanıyor.

Bu Yapay Elin Gerçeğinden Farkı Yok!

Robot el, daha önce de yapılmıştı; ancak hiçbiri gerçek bir el kadar iyi çalışmıyordu. I-Limb adı verilen robot el daha önceki örneklerden çok farklı! Bu yeni robot elin tüm parmaklarında birbirinden bağımsız motorlar var. Böylece robot el yalnızca açılıp kapanmakla kalmıyor; banka kartı, kalem gibi küçük ve ince cisimleri de tutabiliyor. I-Limb, şimdiden engelliler için umut ışığı olmuş bile. Araştırmacılar, bu robot ele bir kol ve bir omuz da eklemeyi planlıyor.

Bu Gökdelenin Gölgesi Yok!

Paris'te, kentin görünümünü bozmamak amacıyla yüksek yapılara yer verilmiyor. Bu nedenle Paris'te gökdelen benzeri yapılar pek yoktur. Ancak bugünlerde Paris'e 50 katlı bir gökdelen yapılması planlanıyor. Bu gökdelen öyle tasarlanmış ki gölgesinin sokağa düşmeyeceği düşünülüyor! "Gölgesi olmayan bina" bir yüzünden dev bir piramit gibi, diğer yüzünden de köpekbalığı yüzgeci gibi görünüyor. Gökdelerde enerji kaynağı olarak rüzgâr ve güneşten yararlanılması planlanıyor. Binanın 2014 yılında tamamlanması bekleniyor.

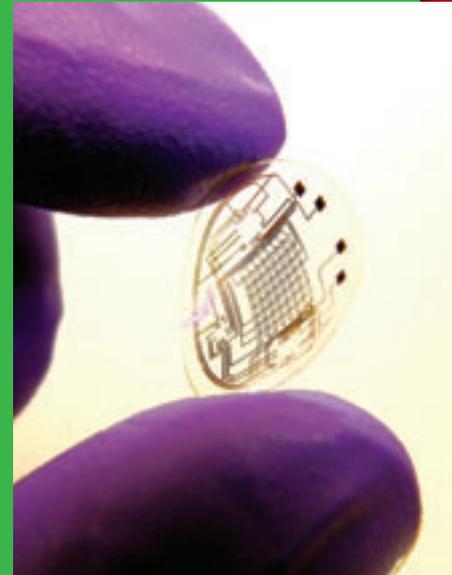
Yürüyelim! Cep Telefonlarımızı Şarj Edelim!

Yürürken, koşarken, kısacası hareket ederken sürekli bir hareket enerjisi oluşturuyoruz. Peki bu enerjinin fazlası, neden cep telefonu gibi taşınabilir bazı aygıtları şarj etmek için kullanılsın? Max Donelan adlı araştırmacı da işte bunu düşünmüş ve diz kapağına takılabilen bu aygıtı yapmış. Donelan'ın yaptığı bu aygıtlarla yolda yürürken üretilen enerji, 10 cep telefonunu aynı anda çalıştırmak için bile yeterli. Öyle görünüyor ki yakında cep telefonlarımızı nasıl şarj edeceğimizi düşünmek zorunda kalmayacağız.

Bu Mercek Dünyayı Farklı Gösterecek!

Diyelim ki yolda yürüyorsunuz ya da güzel bir manzara seyrediyorsunuz. O sırada saate bakmak ya da o gün yağmur yağacak mı öğrenmek istediniz. Hemen gözünüzün önünde bir görüntü belirliyor ve size hem saati hem de günlük hava durumunu gösteriyor. Çok ilginç olurdu, değil mi? İşte Washington Üniversitesi'nden Babak Parviz adlı araştırmacının buluşu olan göz merceği, bu düşüncüyü gerçekleştiriyor! Merceğin üzerinde küçük bir bilgisayara bağlı ışık yayan noktacıklar var. Merceğin üzerinde yer alan küçük bir devre, belleğindeki bilgileri tıpkı evdeki bilgisayarın ekranına gönderir gibi bu noktacıklara gönderiyor. Böylece noktacıklar parlamaya başlıyor ve gözünüzün önünde bir görüntü oluşuyor. Bu görüntü, normal görüşünüze engel olmuyor. Çalışmaların ilerlemesiyle bu merceklerde kitap sayfası, harita, hatta filmlerin bile görüntülenebileceği düşünülüyor.

Yüzen “Veri Merkezi” Elektrik Tasarrufu Sağlayacak!

İnternet üzerinde çok miktarda veri var. Üstelik bu miktar her geçen gün daha da artıyor. Ancak, bunca verinin nerede saklanacağı büyük bir sorun. Çünkü veri merkezlerinin harcadığı elektrik çok büyük miktarlara ulaşmış durumda. Google’ınsa bunun için geliştirdiği ilginç bir çözüm var: “Veri merkezini denizin ortasına kurmak”. Böylece veri merkezinin gereksinimi olan elektrik enerjisi okyanustaki dalgalardan ya da rüzgârdan sağlanabilecek ve bilgisayarlar da deniz suyundan yararlanarak soğutulacak.

Görme Engelliler de Fotoğraf Çekebilecek!

Görme engellilerin birçok işi görme sorunu olmayanlar kadar iyi yapabildiklerini biliyoruz. Şimdi bu işlere bir de fotoğraf çekmek ekleniyor. Touch Sight adlı özel fotoğraf makinesinin arkasında kabartma dokulu bir yüzey var. Fotoğraf makinesini fotoğrafını çekmek istediğiniz yöne çevirip, bu kabartma dokulu yüzeyi alnınıza dayıyorsunuz. Makine, fotoğraf karesine alınan görüntüyü kabartmalı bir resme dönüştürüyor. Böylece alnınıza değen kabartma şekillerden o an karşınızda nasıl bir görüntü olduğunu anlayabiliyorsunuz. Geriye yalnızca düğmeye basmak kalıyor.

Dalga Seslerini Dinle! İstiridyenin Lezzetini Hisset!

Yiyeceklerden aldığımız lezzetlerin tat ve koku alma duyularımızla ilişkili olduğunu biliyoruz. Peki lezzetleri duyduğumuz seslerle de ilişkilendirebileceğimizi hiç düşünmüş müydünüz? İngiltere’de Heston Blumenthal adlı bir aşçı, dalga sesleri dinlettiği müşterilerinin yedikleri istiridyenin tadını daha tuzlu algıladıklarını fark etmiş. Bunun üzerine hazırladığı yemeklerin lezzetini artırmak için her birini farklı seslerle ilişkilendirmeye başlamış. Blumenthal’in lokantasına gidenlere istiridye yemeğiyle birlikte bir mp3çalar veriliyor.

Heston Blumenthal’in mutfağı
tıpkı bir laboratuvar gibi.

Levent Daşkiran

Kaynaklar:
<http://www.time.com/time/specials/packages/0,28757,1852747,00.html>